

Bomenspeurtocht Ommoordse Veld

Zoek je mee?

deel 1: route en opdrachten

Met deze **speurtocht** ga je 14 bomen zoeken en leren kennen!

Mensen en bomen zijn al eeuwenlang met elkaar verbonden. Zonder bomen kunnen we niet leven. Hoe meer je ze begrijpt, hoe meer je ze waardeert.

Bomen en boerderijen horen bij elkaar. Bomen kunnen ons interessante verhalen vertellen over de plaatselijke omstandigheden, gebruiken en hun economische waarde.

Deze bomenspeurtocht bestaat uit:

- deel 1: route en opdrachten
- deel 2: antwoorden
- deel 3: 'Boomverhalen uit het Ommoordse Veld'

Voor wie: mensen, jong en oud, iedereen die bomen willen leren kennen en begrijpen.

Duur: 1 uur. Je kunt elk moment stoppen en later weer verder gaan.

Meenemen: deze bomenspeurtocht op papier en een potlood of pen.

De route is de rode lijn.

Start en eindpunt is het toegangshek van de kinderboerderij De Blijde Wei, aan het einde van het Kikkerpad.

Veel plezier! Geniet ervan!

▶ **Start bomenspeurtocht**

Je gaat naar het toegangshek van de kinderboerderij De Blijde Wei aan het Kikkerpad.
Links zie je een fietspad met aan weerszijden bomen met korte stammetjes.
Naast dit fietspad zie je een voetpad, het Callunapad.
Je loopt over dit voetpad.
Links zie je bomen met korte stammetjes, rechts de boomgaard.

● **Opdracht 1**

Nu volgt de eerste meerkeuze vraag.

De bomen met korte stammetjes zijn:

- a. knotwilgen
- b. knotessen
- c. afgezaagde populieren

Weet je de antwoorden?

Ga dan naar de bomenspeurtocht deel 2: antwoorden.

De knotwilg is al heel lang in Nederland. Wie is de knotwilg?

De knotwilg vertelt zijn verhaal in 'Boomverhalen uit het Ommoordse Veld'.

▶ **Route**

Je loopt over dit voetpad door, tot aan het eerste pad, rechts.

Aan je rechterhand zie je een fruitboomgaard met bijzondere hoogstam fruitbomen.

Appelbomen hebben een brede kroon. Perenbomen zijn smaller en hoger.

Deze bomen hebben last van achterstallig onderhoud. Goed gesnoeide bomen kun je herkennen.

Opdracht 2

Aan je linkerhand zie een rij bomen met bijna witte stammen.

Dat zijn:

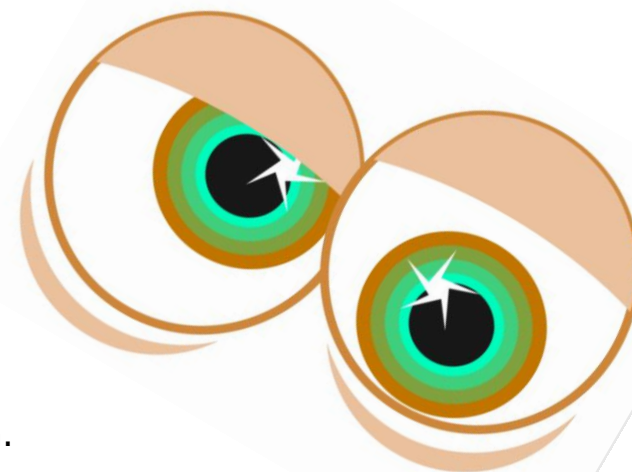
- berken
- abelen
- witte esdoorns

Weet je het antwoord?

Zie de bomenspeurtocht deel 2: antwoorden.

De bomen met de bijna witte stammen lijken je wel aan te kijken met hun ogen. Bekijk deze bomen eens goed. Hoeveel 'ogen' kun jij vinden?

Meer weten over deze 'oogjesbomen'? Ga naar deel 3: 'Boomverhalen uit het Ommoordse Veld'.

Route

Aan je rechterhand zie je hoogstam fruitbomen.

Hoogstamboomgaarden stonden al in de middeleeuwen bij kloosters en kastelen. Vanaf 1945 verdwenen veel van deze hoogstam fruitbomen. Hoogstam fruitbomen waren paradijsjes voor allerlei insecten, die weer gegeten werden door egels, mollen, spitsmuizen en kleine vogeltjes. Daar kwamen uilen en roofvogels op af, zoals steenuilen, ransuilen en buizerds en torenvalken. In zo'n ouderwetse boomgaard werden soms wel 42 soorten vogels geteld!

Ook aan de rechterhand zie je een indrukwekkende rij bomen.

Dat zijn linden die langs het Kikkerpad staan.

Opdracht 3

Links zie je een rij lindebomen (A) en rechts staan ook twee linden (B).

Welke verschillen zie je tussen de rij linden A en de twee linden B?

Als je deze verschillen hebt ontdekt, weet je misschien ook waardoor dat komt? Ga naar de bomenspeurtocht deel 2 voor de antwoorden.

Dit was een heel moeilijke opdracht. Heb je het antwoord goed? Dan ben jij al een echte bomeninspecteur!!!

De rij linden links (A) zijn heel bijzonder en zeldzaam! Wil je meer weten over deze bijzondere dubbele rij statusbomen? Ga dan naar 'Boomverhalen uit het Ommoordse Veld'.

Route
Aan het einde van dit pad kom je bij een zevensprong.
Dat is een kruispunt waar 7 paden op uit komen.

Opdracht 4

Aan je linkerhand, tussen het fietspad en het voetpad, staat een van de bekendste bomen in Nederland. Deze boom heeft bladeren zoals hiernaast eentje is afgebeeld.

Welke boom is dat?

Hoeveel soorten insecten en mijten hebben deze boom nodig om te kunnen leven?

Ga voor de antwoorden en de volgende opdracht naar de Bomenspeurtocht deel 2: antwoorden.

Meer weten over deze koning van het bos? Ga naar 'Boomverhalen uit het Ommoordse Veld'.

De eik en het zwijn

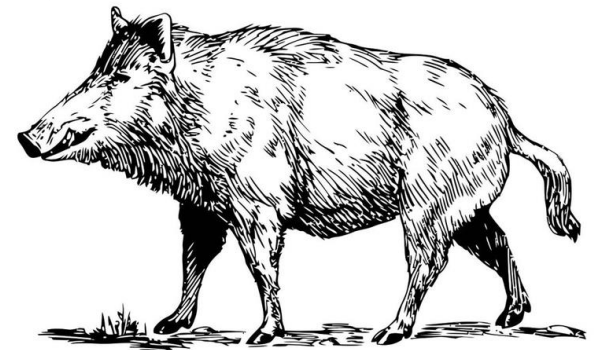
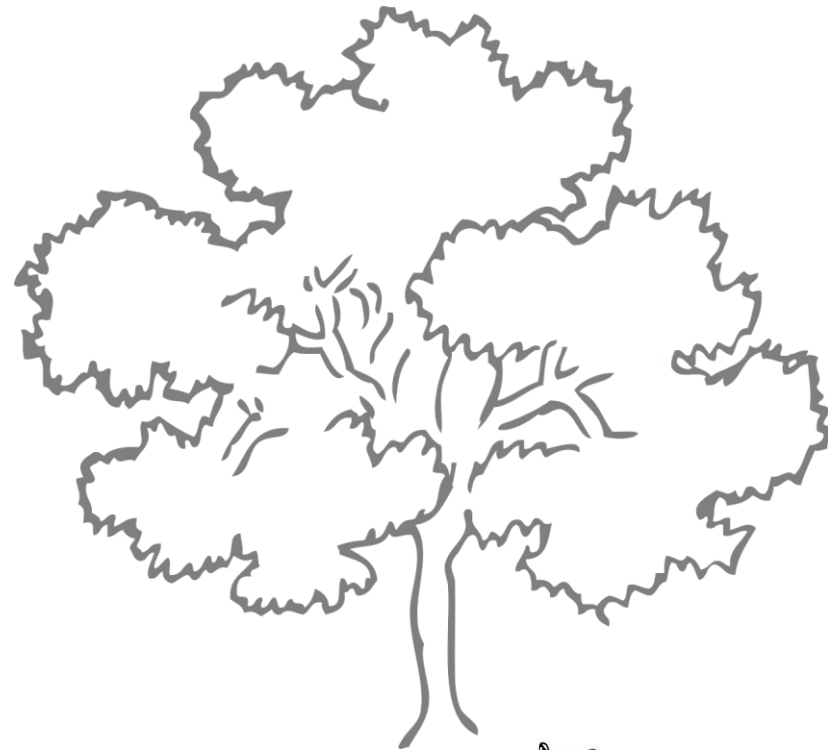
Een zwijn ging zich onder een eeuwenoude eik
Aan eikeltjes te buiten:
Na deze smulpartij sliep hij gelijk,
En toen hij wakker werd, wreef hij zijn ogen uit en
Sloeg aan het wroeten tot hij op de wortels stuitte.
'Je schaad de boom met dat gegraaf,
Vermaande hem vanuit de boom een raaf,
'Als je de wortels blootlegt, kan de boom verdrogen.'
't Kan mij niet schelen', zei het zwijn,
'Dat moet dan maar, dat laat mij onbewogen,
Ik zie niet in wat het nut van deze boom kan zijn,
Als er maar eikels zijn, want daar moet ik van leven.'
'Ondankbaar varken!' riep de eik vol gram,
Als je die snuit van jouw eens op kon heffen,
Dan zou je wel beseffen,
Dat al die eikels groeien aan mijn stam.'

Ivan Krylov (1769-1844)

Vraag

Wie vind jij slimmer: het varken of de eik?
Elk antwoord is goed, als je maar kunt vertellen waarom je dat vindt.

Route

Je slaat nu het voetpad in, links van de brug.
De oever is hier door de begroeiing slecht te zien,
maar aan je rechterhand zie je strakjes water.

Opdracht 5 en 6

Aan het begin van dit voetpad vind je de volgende struiken.

Opdracht 5

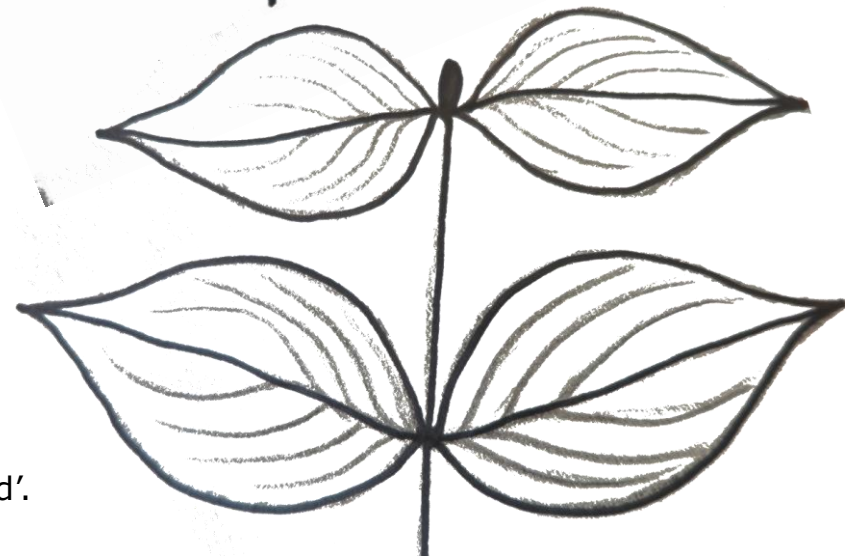
Dit is een blad met 7 deelblaadjes.
Zie je de besjes?
Pluk een blad, wrijf dat fijn en ruik er aan.
Muggen en vliegen hebben een hekel aan deze lucht.

Opdracht 6

Deze blaadjes staan tegenover elkaar.
Als je een blaadje heel voorzichtig dwars doormidden scheurt,
blijven de beide helften aan elkaar vastzitten

Gevonden? Ga dan naar de Bomenspeurtocht deel 2: antwoorden.

Deze struiken dienden de mensen al eeuwenlang. Hoe?
Dat vertellen zij zelf in deel 3: 'Boomverhalen uit het Ommoordse Veld'.

Route

Loop op dit voetpad rechtdoor.
Aan je linkerhand en nog voor het bankje,
kom je de volgende twee bomen tegen.

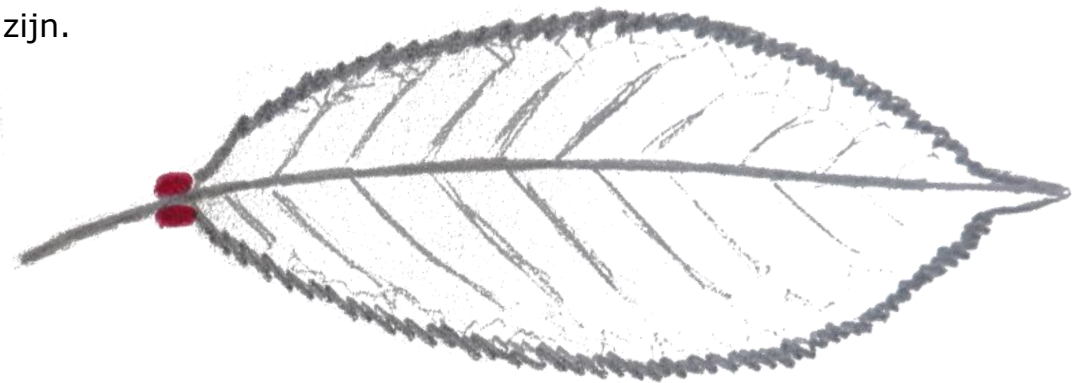
Opdracht 7

De stam van deze boom heeft dwarse streepjes.
Bekijk ze maar eens van dichtbij.
Dan zie je in deze streepjes hele kleine gaatjes waardoor
de boom kan 'ademen'.

De twee rode bolletjes zijn bladkliertjes.
Die scheiden een zoete stof af waar mieren dol op zijn.

Dit is de voorouder van een van onze fruitbomen.

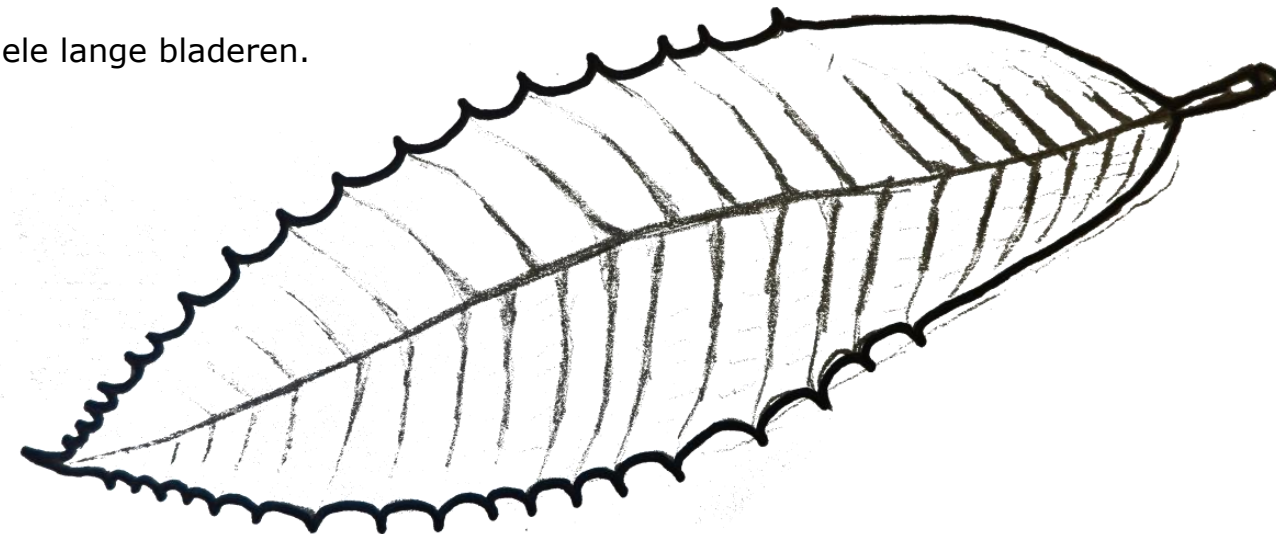
Meer weten?

Ga naar 'Boomverhalen uit het Ommoordse Veld'.

Opdracht 8

Langs dit voetpad staat een boom met hele lange bladeren.
Dit is geen inheemse boom.
Hij ziet er ook best wel exotisch uit.

Hoe is hij hier ingeburgerd?
Ga naar: 'Boomverhalen uit
het Ommoordse Veld'

In het najaar kun je deze noten vinden.

Maar je moet wel goed opletten.

- De tamme kastanje heeft zeer scherpe stekels en er zitten 2 of 3 noten in de bolster.
- De paardenkastanje heeft stompe stekels en er zit 1 noot in de bolster.

Tamme kastanje : eetbaar

Paardenkastanje: niet eetbaar

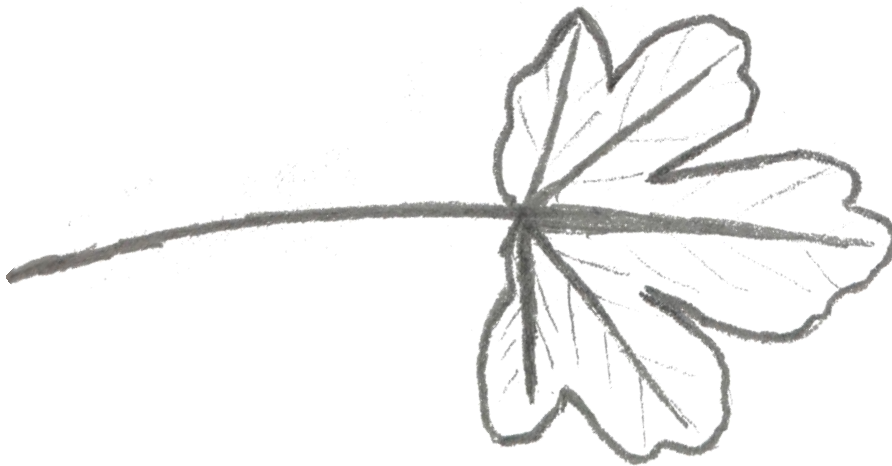
Route

In de omgeving van het bankje kom je deze boom tegen.
Soms is het blad wat groter of kleiner of ziet er net ietsje anders uit.

Opdracht 9

Net als de gewone esdoorn hebben de zaadjes vleugeltjes. Je kunt ze in de lucht gooien. Dan draaien de vleugelzaden als helikoptertjes naar beneden. Zo verspreiden deze zaadjes zich.

Dit is een streekeigen boom met het hardste hout dat van nature in Europa groeit.

Wie is deze boom?

Zie: 'Boomverhalen uit het Ommoordse Veld'

Route

Loop door tot aan het einde van dit pad.
Vorbij het bankje en nog voor de volgende brug,
vind je deze twee bomen.

Opdracht 10

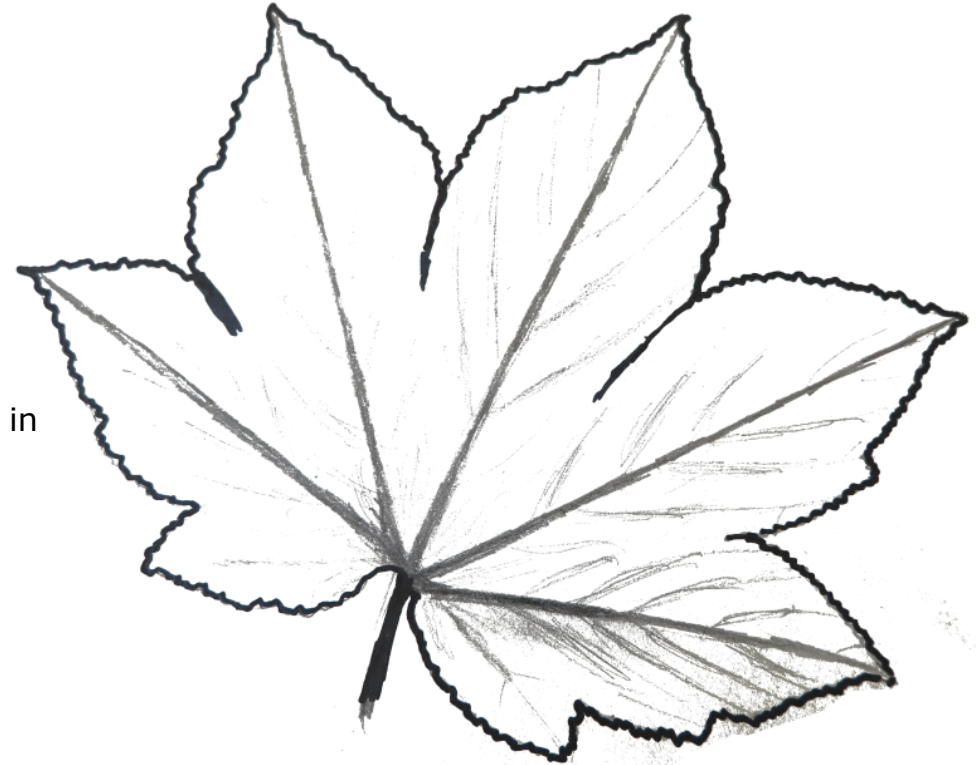
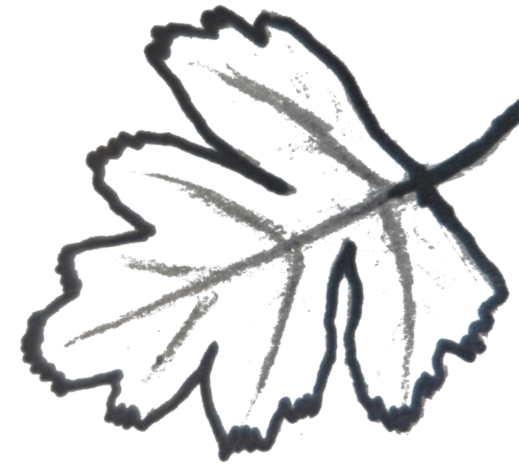
Klein blaadje van ongeveer 6 x 6 cm.
Net voorbij het bruggetje aan je rechterhand zie je onder
een grote boom, een kleiner boompje met bessen.
Dat is dezelfde boom.

Tegenwoordig kweken ze deze bomen zonder doornen.
Soms ontdek je nog hier en daar nog een doortje.

Opdracht 11

De boom (boven) was vroeger 'de bewaker van het vee'.
De boom (rechts) is tegenwoordig een heel vervelende klier in
veel bossen, ook in ons Kralingse Bos.

Ontdek van beide bomen hun verhaal in
'Boomverhalen uit het Ommoordse Veld'.

▶ **Route**

Je steekt het Callunapad over. Aan je rechterhand zie je het water.
Aan het einde van dit voetpad kom je op een T-splitsing.

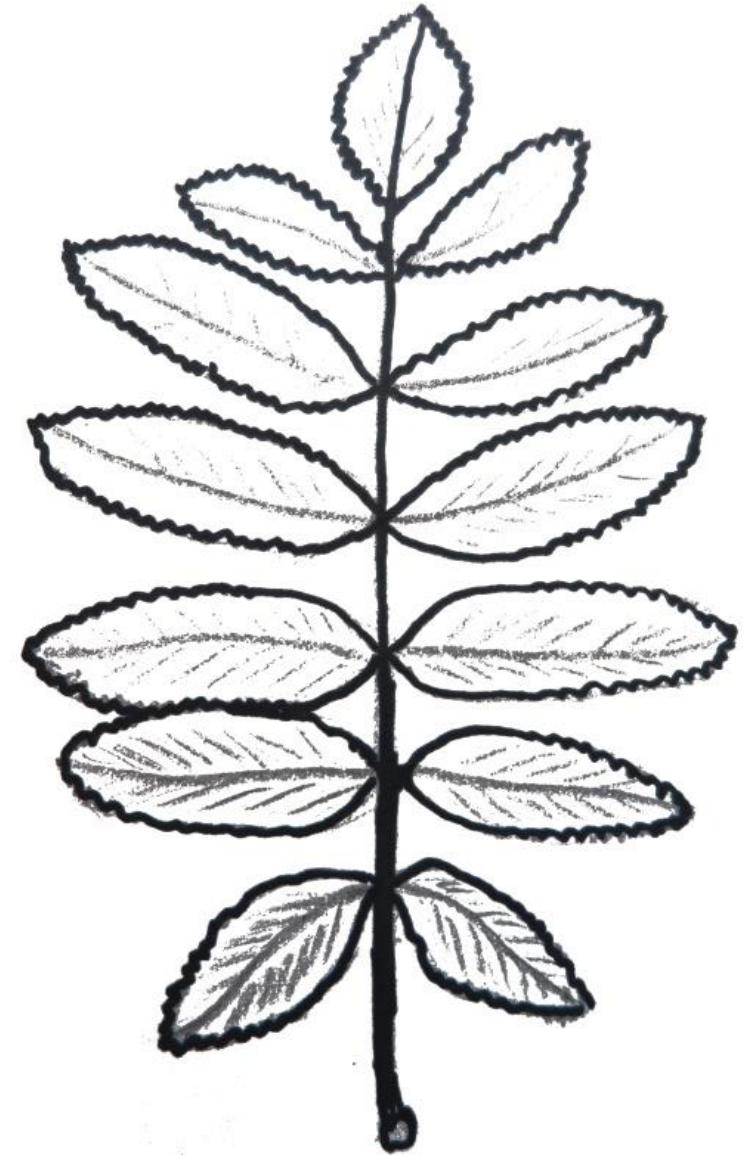
● **Opdracht 12**

Hier zie je een boom met oranje besjes.
Het blad ziet eruit als op de tekening.
Deze boom heeft nu een mastjaar.

Wat is een mastjaar?
Lees verder in 'Boomverhalen uit het Ommoordse Veld'.

▶ **Route**

Je gaat linksaf en duikt een paadje in waar veel knotwilgen groeien.
Voor het bruggetje aan je rechterhand, ga je linksaf,
terug naar de kinderboerderij De Blijde Wei.
Je loopt tussen de knotwilgen.

Opdracht 13

Zoek op de wilgenblaadjes naar de sporen van insecten.

Hieronder staan een paar voorbeelden hoe deze blaadjes eruit kunnen zien.

Een opgerold blad.
Hier heeft de larve van een bladroller, een nachtvlinder, zich in verstopt.

Een blad met een gaatje.
Larven van kevers en rupsen van vlinders eten bladgroen. Dan zie je 'vreet gaatjes'.

Een blad met bultjes of gallen.
Larven van veel soorten insecten leven in deze gallen; een soort babykamertje.

Ronde happen uit de bladrand. Dat doen meestal de volwassen kevers.

Route

Aan het einde van dit knotwilgenpaadje steek je het fietspad over en ga je via het voetpad richting de kinderboerderij.
Links zie je bomen en struiken.

Even voor het einde van deze bomen en struiken zie je een sluippaadje het bos in.
Ga dit paadje zoeken.
Loop via dit sluippaadje het bos in.
Je komt op een open plek.

Opdracht 14

Welke meerstammige bomen groeien hier?

Je kunt een lange, dunne tak pakken en buigen tot dat het een boog is. Als het uiteinde van de tak goed kon doorbuigen, dan was hij geschikt voor een boog. Van een rechte stuk dat overbleef werd een pijl gemaakt.

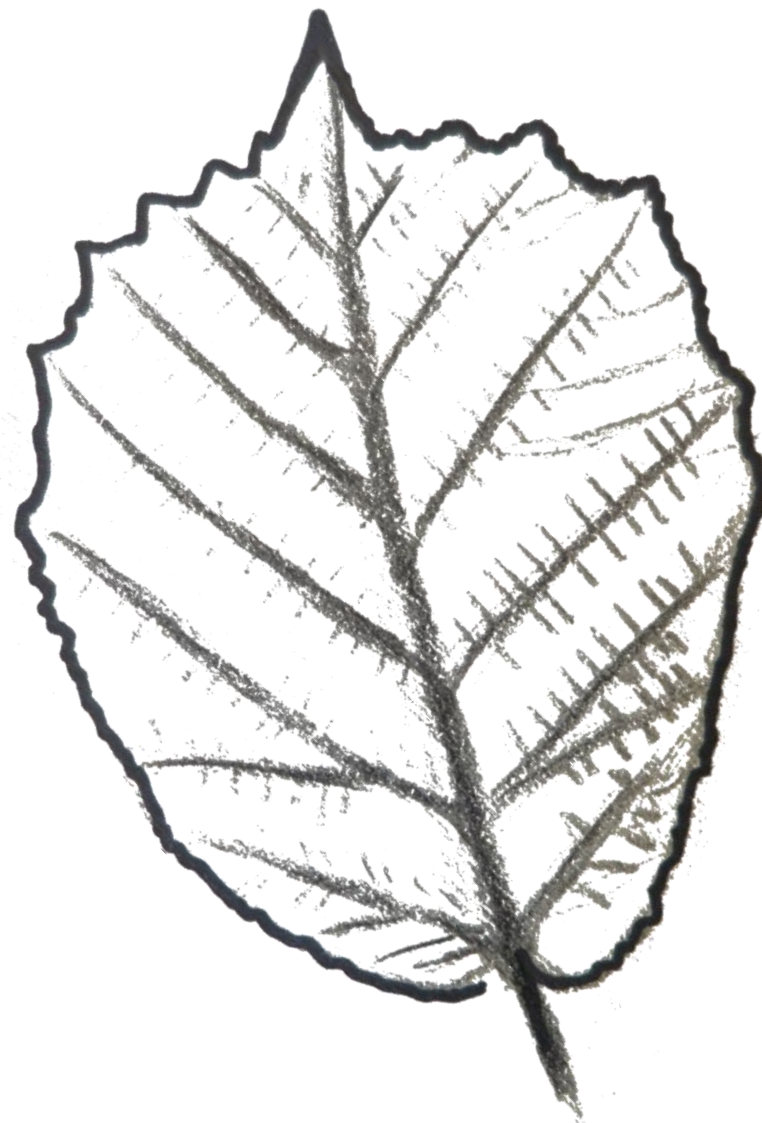
Het hout van een pijl en boog moest heel hard en sterk zijn. Het hout van deze boom was hier geschikt voor. Zo maakten mensen vroeger hun pijl en boog.

Deze boom is ook een soort natuurlijke apotheek voor b.v. koeien. Dat lees je in 'Bomen in het Ommoordse Veld vertellen hun verhaal'.

Doe je voorzichtig en beschadig je de boom niet?

Einde van de bomenspeurtocht. Was het het leuk?
Dat horen en lezen we graag!

Wil je meer weten over natuur en biodiversiteit in Rotterdam?
Ga dan naar www.rotterdam.knnv.nl. Wordt lid!

Beeldverantwoording

Titelpagina: ommoordseveld.blogspot.com/
kleurplaat wild zwijn, 19456. (schoolplaten.com) 7,
pixabay.com/vectors/oak-tree-outline-nature-silhouette-303890/ 7,
Prawny, 8951 cartoon eyes002, CC0 4,
Edith Stuivenberg, tekeningen; foto's 3, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15

Colofon

De werkgroep het Ommoordse Veld wenst mensen te laten genieten van natuur in hun directe omgeving door er bewuster mee om te gaan. Op verzoek van de Werkgroep het Ommoordse Veld heeft KNNV Natuurlijk Rotterdam e.o. de *Bomenspeurtocht Ommoordse Veld* en *Boomverhalen uit het Ommoordse Veld* samengesteld.

Samenstelling: Edith Stuivenberg
Vormgeving: Sannetje van Haarst

KNNV Natuurlijk Rotterdam e.o.
m.m.v. Werkgroep het Ommoordse Veld

www.rotterdam.knnv.nl
natuurlijkrotterdam@knnv.nl

Natuurlijk Rotterdam e.o.